

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 8 pessetas.
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

UN PARTIT QUE S' HA TORNAT PARTIDA

«El pensamiento libre—proclamo en alta voz
y muera el que no piense—igual que pienso YO.»

ELS MENSATJERS DE CATALUNYA ALSANT EL VOL CAP Á MADRIT

CRONICA

11 de febrer, el *Meeting de Girona*: 20 de maig, la *Festa del Homenatge*: 21 de octubre, l' *Aplech de la Protesta*. No s' pot demanar més dintre de un any. No pot tampoch un moviment popular y social avançar més pressurós al ensem que ab pas més segur y ab més fermesa... ¡Oh poble catalá, poble admirable, com te distingeixes per las tevas energías, y sobre tot per la teva serenitat!...

L' infant del 11 de febrer que, davant de agravis y amenassas, tot just barbotejava els dictats de un sentiment, de un anhel de solidaritat, s' expandia en vigorosa adolescencia ab la Festa magna del Homenatge que no ha tingut parella en el món enter... y el passat diumenje s' redressava en plena virilitat, potent y fort, reclamant dels poders públichs un acte doble de reparadora justicia y de pau social: la derogació de la Lley de Jurisdiccions y l' amnistia tant dels que donaren pretext á que sigués dictada, com dels que han sofert las conseqüencias de la seva aplicació.

Si 'ls poders públichs aquesta volta, com tantas altres, no escoltan ni atenen una pretensió tan rasonada y justa, Catalunya farà lo que deu... y ho farà bé, porque se sent forta y admirablement cohesionada.

¿Quí pot duptar de aqueixa cohesió y de aqueixa forsa inmensa davant del espectacle superb y encoratjador que s' desenrotllá diumenje en las Arenas de Barcelona?

Per omplir de gom á gom aquell local vastíssim no fou menester amenisar l' acte ab els atractius de un espectacle públich. Ni músicas, ni cants, ni banderas, ni cap dels medis sensacionals que solen emplear els empresaris de funcions recreativas ó de mistificacions políticas. Una protesta seca y seria, tant com més seca y més seria més expressiva. Un viu desitj de contarse tothom, pera saber tothom ab quí s' pot contar. Un contacte entre la massa popular, composta de gent de todas las opinions y de todas las classes socials y els seus dignes representants en Corts, disposats á vigorisarse ab aqueix contacte pera ferse intérpretes ardits y infatigables de las sevas aspiracions perfectament concretadas y seriadas. Aixó era tot, y aixó es lo que no s' havia vist encare may á Espanya: aqueixa conformitat de tot un poble ab una determinada acció política, preludi llumenós de una igual conformitat ab la reali-

sació de un ideal: la implantació de l' autonomia de las regions y els municipis sobre las runas de un régimen caduch, corcat, impotent y vergonyós: la implantació de l' autonomia, premi definitiu que coronará la valenta campanya en la qual el poble catalá está resolt á abocarhi todas las sevas energías.

Y ab tot y no haverse buscat, l' hermós espectacle extern resultá espontáneament del mateix acte ab l' apinyada aglomeració de la inmensa gentada, ab sa actitud correctíssima y serena y ab alguns incidents inesperats. ¿Quí havia de creure que una pandilla de insensats concebiria la idea de pertorbarlo? ¿Quí podía figurarse tanta imbecilitat? La grosseria y la intemperancia sigueren degudament castigadas... Pero son major cástich fou, sens dupte, la tranquil·litat inalterable ab que la massa, reprimint els impulsos naturals de la indignació, contemplava com els alborotadors eran expulsats del local, batuts y desarmats, sense intervenció de la forsa pública, pels dignes ciutadans que havian rebut l' encàrrech exprés del manteniment del ordre.

Y ab aixó l' *Aplech de la Protesta*, per obra dels que s' havian imaginat que arribarian á impossibilitar la seva realisació promovent un esvalot á estil valenciá, cobrá encare major relleu al demostrarse palmariament que las barallas de kábila no encaixan ab las costums ni ab el temperament de aquesta ciutat europea. Y l' objectiu concret del acte s' enriqueix ab una nova afirmació que no figurava en el programa: ab la derrota del matonisme.

N' estém segurs, y 'l diumenje quedá plenament demostrat que 'ls que posan la valentia al servey de certas passions políticas no tenen res que fer á Barcelona. Tantas quantas vegadas els moltos cegos del remat dels sectaris intentin donar caparradas contra el bloch de la solidaritat de tot un poble, se badarán la testa y hi deixarán las banyas.

*
*
*

Pero tornem'hi al espectacle que per la seva grandesa sens dupte assombrará als que prenían *Solidaritat catalana* per combinació capritxosa, artificiosa, passatjera; als que consideravan molt difícil, per no dir impossible, que homes de ideas tan contraposadas, de procedencias tan diversas y de temperaments tan distints poguessin sostenir una tan llarga inteligencia.

¡Qué equivocats anavan al opinar aixís!

Solidaritat catalana es ans que tot un moviment engendrat en l' entranya del poble, fill de un esclat d' amor á la terra que 'ns ha vist naixer, en els mo-

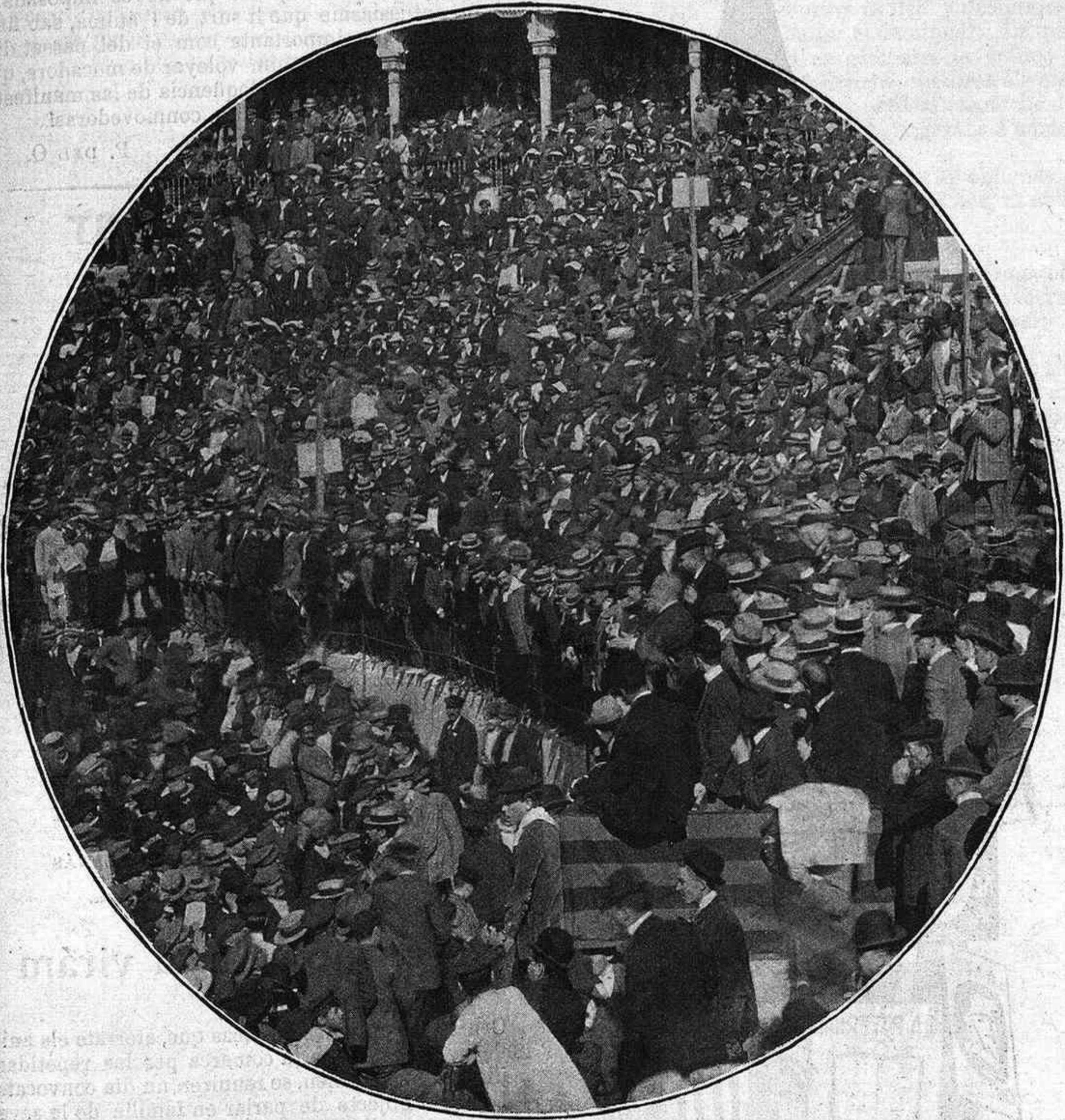
ments en que s' sentí greument ofesa y amenassada. Y com las ofensas lluny de cessar han anat en augment y las amenassas s' han convertit en vexacions y cástichs injustos, el moviment té avuy més rahó de ser que ahir, y no hi ha, ni pot haverhi ningú que se'n separi ó que tracti de desnaturalisar-lo. Qui tal cosa intentés pugnaría ab el sentiment viu del poble catalá y res conseguiria com no sigués el seu propi descrédit.

bar á un régimen de llibertat basat en l' autonomia, tant serveix el carlí, com el catalanista, tant el catalanista com el republicá, sens perjudici de qu' en tot lo que no constituheix la plataforma solidaria, obri cada element ab entera independència y fins mutuament se combatin al sustentar sas incompatibles diferenciacions.

Tant més eficás resultarà l' acció de *Solidaritat*, quant més se destaquin las características condi

ARENAS DE BARCELONA

L' APLECH DE LA PROTESTA

La tribuna dels oradors.

¿Pero qui pensa ab aixó? Digueuho per tot arreu; entre 'ls individuos que componen la Junta de *Solidaritat* no hi ha hagut may la més petita discrepància. *Solidaritat* té un fi concret y ben definit qu' en res s' oposa al objectiu peculiar de cada un dels seus components, siguin agrupacions, siguin individualitats. Pera defensar á Catalunya, pera restablir un estat de Dret perturbat, pera combatre la centralisació ab tots els seus vicis y fer una guerra á mort á las oligarquías y al caciquisme y, finalment, per' arri-

cions dels elements que la integran: quant en las sevas cosas especials més tradicionalistas se mostrin els tradicionalistas, més catalanistas els catalanistas y més republicans els republicans. Confondre's pera formar un sol partit portaría l' anulació del moviment. Sería un partit més, pitjor tal volta que tots els altres, y no aniria en lloch.

El personalisme, plaga de tots els partits militants, está excluhit de *Solidaritat*. Per aixó al organisar-se l' Aplech de la Protesta s' caygué en que no

ESTATUA PREVIINGUDA...

Diu que dels escarmentats
ne surten els avisats.

hi havia president. Ningú s' havia recordat encare de elegirlo, y 's prescindirà en lo successiu de ferho perque es millor que no n' hi haja. Aixís també 'ls discursos que 's pronunciaren en el *meeting* están tots ells tan dintre del objectiu de *Solidaritat*, que cada orador podria sense inconvenient suscriure 'ls dels altres. Y es que tots miran á la idea general, á la del poble; y ningú á la particular ó positivista de partit.

Aquesta concreció de pensament y aquesta puresa de intencions reforsa l' importancia de *Solidaritat* y assegura l' éxit de sas campanyas. El poble s' entrega á cor obert á una acció que correspon als seus anhels, y ab una disciplina que no es imposada, y ab un entusiasme que li surt de l' ànima, sab finalisar actes tan importants com el del passat diumenje, ab aquell unánim voleyar de mocadors, que tantas cosas deya ab l' eloqüencia de las manifestacions originals, improvisadas, conmovedoras!

P. DEL O.

AMOR MENGUANT

De petits, 'ls dos reyam y jugavam
com alegres infants,
y ab amor pur y sant ens estimavam
igual que dos germans.

De petits, ab paraulas d' ignocencia
que 'ns sortían del cor,
ens parlavam d' amor ab gran frecuencia
sens saber que era amer.

De petits, fent brasset ens passejavam
com marit y mullé
y ab carinyo y alegría nos parlavam
fent juraments ab fé.

De petits, ella 'm deya:—Jo t' estimo
y ab tú me vull casá.
—Aixó quan serém grans:—deya jo ab mimo—
creixém, que ja vindrá!

De petits, hem crescut y ja no 'm mira
com me mirava ahir,
y al dirli que l' estimo, ni suspira
ni menys me vol sentir.

Y al oferirli jo ma vida entera
y amor tan arrelat,
me diu qu' es amor vell y avuy ja impera
l' amor modernisat.

JOSEPH PLANAS

En el món de la virám

Contan las antiguas crónicas que, aterrats els animals de ploma de certa comarca per las repetidas malifetas de la guineu, se reuniren un día convocats pel gall, al objecte de parlar en familia de la seva situació y estudiar el modo y manera de sacudir el jou d' aquella tiranía inaguantable.

Ab tot y no haverse prodigat massa l' anunci, la reunió fou numerosa. S' hi veyá en ella l' ánech, l' oca, la perdiu, el mussol, el colom, la tórtora, la gallina, l' indiot; animals tots més ó menos virám, pero tots de ploma y víctimas per lo tant de las picardías de la guineu, sempre traydora y ja may saciada.

El gall exposá en breus paraulas el móvil que al congregarlos l' havia guiat.

—Amichs—va dir:—Sempre la guineu ha sigut una bestia desconsiderada, pero lo que avuy está fent ab el nostre gremi traspasa ja 'ls límits de lo

admissible. No hi ha nit que algú de nosaltres no sigui pastura de la seva voracitat inextroncable. Avans d'ahir va menjarse una respectable oca; ahir va segar la vida d'un ignocent colom; avuy... Deu sab lo que farà avuy... pero ja pot assegurar-se que no serà res de bo. ¿No ho creyeu aixís?

—¡Sí!—respongueren en pintoresch coro els honorables delegats:—¡Cal parar las potas á la guineu!...

—Aixó es lo que jo penso—continuá el gall:—pero ¿cóm lograrém realisar-lo el nostre propósit?... Hi ha que pararli las potas, pero ¿quí las hi para?

—Jo—va dir la gallina—sola, no m'hi atreveixo.

—Tampoch m'hi atreveixo jo—declará el colom.

—Ni jo...

—Ni jo...

—Teniu rahó—va exclamar el gall:—Sols, aislats, no farém res; pero si 'ns unim, si formém un llas d'estreta solidaritat, ¿quí s'atrevirá á duptar del éxit de la nostra campanya?

—Parleu com un llibre—digué i' indiot.

—La unió fa la forsa—va assegurar la perdiu.

—¡Abaix la guineu!—cridá entussiasmada la tendra assamblea.

Però els que cridavan no eran tots els animals allí reunits. Un, el mussol, que desde 'l comensament de la sessió s'havía mantingut en estudiada reserva, demaná la paraula pera fer una observació.

—Desitjaría que 'l gall m'expliqués qué vol dir aixó de solidaritat.

—Una cosa molt senzilla. Vol dir juntar els nostres esforços davant del enemich comú, assegurant aixís la victoria.—

Tots els concurrents aplaudiren la explicació del gall.

—¡Visca la solidaritat!—cridá la oca.

—¡Visca 'l bloch de la virám!—exclamá el colom. Però 'l mussol no s'hi mostrá conforme.

—Jo—va dir—acceptaré bonament l'aliança ab certas y determinadas bestias, pero ab totes, no.

El gall se manifestá sorprés.

—¡Hola, hola!... Si 'l concurs es lleal y desinteresat, ¿per qué hem de rebutjar el de ningú?... Lo que l'assamblea desitja, ¿no es combatre la guineu y reduhirla á la impotencia? Donchs, mentres els que vinguin ab nosaltres siguin verdaders enemichs de la guineu, cap motiu hi ha pera negarnos á admétrels al costat nostre.

—Sí que n'hi ha de motiu. Ja que m'obligueu á dirho, jamay aniré jo de company ab l'oca, ni ab l'ánech, ni ab l'indiot.

—¿Per qué?

—Ab l'oca, perque una vegada va mirarme malament; ab l'ánech, perque un día que passava per á prop seu me va escandalitzar; ab l'indiot, perque mesos enrera va picarme.

—Olvideuho tot aixó. Borrém davant de las circunstancias, aquests petits motius de disgust, y entreu, amich mussol, en la solidaritat que ha de ser la derrota del nostre mortal enemich.

ESPRIT EXTRANJER

EL PESCADOR Y 'L BOIG

—¿Qué fas?

—Pesco.

—¿Quántas horas fa qu'ets aquí?

—Quatre.

—¿Y qué has pescat?

—Res.

—¡Entra!

—¡Jamay!... Las picadas, l' escándol, las malas miradas...

—No siguen aixís. ¿No es molt més desagradable aixó que contínuament ve fentnos la guineu, que 'ns ataca mentres dormím, ens fereix, ens devora, si la ocasió li es propicia?

—¡Es inútil que us escarrasseu! La meva dignitat no 'm permet anar ab l' indiot, ab l' ánech, ni ab l' oca.

Á LA CASA GRAN

—¿Pero cómo dimoni un empleat municipal va vestit aixís?

—Conseqüencias de la usura, fill; conseqüencias de la usura.

UN «PROGRESSERO»

—Me pensava que no 'ns el deixarian fer l' Aplech de la Pro-
testa.

—Bé; per ser la primera vegada, passi. Pero... ¡cuydado que hi torneu may més!

—Pero...

—He dit que no y ho repetiré tantas vegadas com torneu á preguntarm'ho. ¡Abaix la solidaritat!...

Y la guineu, que al darrera d' una paret escoltava amagada aquella discussió bissantina, al sentir las estrambóticas declaraciones del malaventurat animal, reya, reya com una benaventurada.

No diuen las vellas crónicas qué es lo que va passar després. Lo únich que se sab es que, pesi á las llums de la experiencia y á la inevitable evolució dels temps, els mussols, tan testaruts avuy com llavors, continúan sent anti-solidaris.

A. MARCH

¡VAS FER MOLT BÉ!

Un jorn tot papellontantse
nostres llabis, me vas dir:
«¡Soch tota teva, ben teva!...»
No 'm guardarás de mentir...

À cau d' orella llavoras...
jo, cego, 't vaig demanar...
lo que tú posante seria
y altiva no 'm vas donar.
«¡Aixís no ets meva com dius!»
vaig dirte fent l' enfadat...
y llavoras tú m' obrires
las portas de bat á bat.

Feres bé. Tú vas tancar-me
las portas, per ton honor...
y desd' llavors jo vaig
obrirte las de mon cor.

J. MORET DE GRACIA

EL PARE DE FAMILIA

De la mateixa manera que 'l elínich té receptas pera excitar las funcions del cor, dels ronyons, del cervell y d' altrás entranyas, el psicólech social, el qui estudia y entén la marxa del mon pot explotar las passions y els sentiments humans ab la major senzillesa y facilitat.

La gent respón sempre á tota fórmula que li exciti la caritat, l' altruisme, la compas-
sió ó altres bons instints. En passadas épo-
cas, quan la religiositat dominava, la fór-
mula *per amor de Deu* era una cantárida
aplicada al sentiment piados de la Human-
tat. A mida que la fè va anar refredantse, l'
explotador dels sentiments, l' observador
mundanal compregué que havia de can-
biar la puntería. El Naturalisme renaixia
potent á las conciencias, y l' home astut
adoptá una nova fórmula, més humana, pe-
ra embolllifar el sentimentalisme: llavors
inventá la fórmula del *pobre pare de familia*.

En bona fé que la nova expressió sigué la
gran troballa, la verdadera palanca d' Ar-
químedes pera la classe pidolayre.

¿Quí es que no ha trobat al modern cap-
tayre, ab la criatura á bras y dos baylets
arrapats á las calsas boy allargant la má al
transeunt y demanantli socós pera un *pobre
pare de familia*?

¿Quí es que no s' ha entrebancat may ab
algún infantó que no puja ni dos pams de
terra, y que ab l' insistencia de un mosquit
vá bronzint pe 'l davant ó pe 'ls costats del
vianant la clássica cantarella: *un centimet
pera 'l pare que no té feyna*, mentres el pare
desfeynat vigila al menut y l' aquissa des-
de darrera un arbre ó desde la vora d' un
kiosco?

Tots ens hi hem trobat; tots la sabem prou bé aquesta aplicació pública, callejera, de la fórmula del excitant paternal.

Pero hi ha encare la aplicació de més transcendència, qu' es tal vegada la més comuna, la que podríam dirne vergoynant ó íntima, la que afecta á las relacions domésticas ó privadas.

En Pere y en Pau están á casa vostra de dependents, de criats, de mossos. En Pere es solter; en Pau, casat. En Pere us dona un disgust, comet una falta, topéu per algún motiu; ja no hi ha més paciència, ¡al carrer! No voleu aguantar porrerías de ningú. Mes en Pau es qui us falta y qui us disgusta, ¡ah!, ja li donaríau els despatxos desseguida, ja acabaríau d' una vegada... ¡si no fos un pare de familia! ¡Y potser que á en Pau els fills podrían mantenirlo, y el pobre Pere ha d' alimentar á la seva mare y á la seva germana!

En Jaume y en Joan son burots, municipals ó de las brigadas del Ajuntament. S' ha de fer una reducció de personal, se tracta de fer baixas, d' aliviar el pressupost, de quedar algú ab las barras al sostre. Desseguida surten regidors de bons sentiments, que s' interessan, treballan, lluytan pera la salvació d' en Jaume y d' en Joan. Pero arriba el moment fatal, decissiu: no més un pot escapar-se de la cessantía. ¿Quín? En Joan, qu' es pare de familia; en Jaume ray! ¡Es solter! Y si bé es cert qu' en Joan té dos criaturas, l' una al *Asilo Naval* y l' altra als Salesians, ell fa de porter y té pis franch, y á ratos perduts fa de *andador* d' una Germandat, y la dona té una botigueta de planxadora á dins dels baixos de la casa, y la filla gran es casada ab un adroguer dels que fan cada any el balans ab benefici, en cambi, en Jaume es solter, y no té mes guany que 'l sou, y sustenta á l' avia impossibilitada, al germá petit esguerrat y á una neboteta órfana que ha recullit, qu' es la qui 's cuyda de sa modesta estada. Es cert, es cert, pero no es cap *pare de familia*.

El *pare de familia* no sols té defensors desinteressats que li dificultan las caygudas, troba ademés ventatjas que desconeix el solter pera las pujadas. Per la seva calitat porta un tram d' escala de ventatja als demés.

Hi ha á donar una prebenda, una bona colocació, una plassa de qualsevol cosa. ¿Quánts individuos la sollicitan? ¿Cinch solters y un casat ab familia? Donchs, doneuho per fet, el *pare de familia* triomfará. Serán els solters l' un molt llest, l' altre molt simpátich, l' altre molt amable, l' altre molt modós, l' altre molt ben plantat. No hi fa res: son solters y prou. El casat no es llest, ni educat, ni amable, ni guapo, ni simpátich, pero... ¿s' ha de desayrar á un *pare de familia*? ¡De cap de las maneras!

Y, no obstant... ¿es una cosa tant difícil ser *pare de familia*? ¡Si diguessim ser MARE! Perque lo curiós es que no 's fa cap diferencia entre 'ls bons y els dolents. L' un pega als fills, l' altre els ensenya; aquest els embruteix, aquell els educa; el d' aquí els manté, el d' allá els explota; quí 'ls encarrila y quí 'ls desencamina, Fulano els dignifica y Zutano els deshonra... ¡ah! d' aixó no se 'n parla ¡tots son *pares de familia*!, y per consegüent ab dret á la consideració, á la benevolencia, fins al respecte y á la preeminencia sobre 'ls demés infelissos mortals que no han lograt assolir un títul tan beneficiós pe 'l quí l' ostenta.

¿Cóm s' explica aixó? ¿De que son fillas las atencions que se 'ls guardan? De la imaginació popular. El comú de las gents no imagina altre *pobre pare de familia* que un home voltat de quixalleta demanantli pá. Imaginan las escenas desconsoladoras de la miseria doméstica, en un pis com el puny, plé de canalla famolenca, rosegantse las munyecas y pidolant al pare ab veu llastimera quelcom pera minvar la gana que 'ls aclapara. Y aquesta imatge, desesperadora quan es verídica, es real algún cop, pero fantástica moltas vegadas. Y es la que serveix de patró pera excitar la multitud; y d' ella treu profit el poch aprensíu qu' explota el paper de *pare de maynada*.

¡Es tant fácil enganyar al próxim!

No fa gayres senmanas me trobava á casa d' un meu amich, subjecte caritatiu, quan va presentárs'hi una dona ab las més manifestas senyals d' una propera maternitat. Implorava algún recurs mitjansant una carta quals primeras paraulas deyan: *La dadora, madre de nueve hijos, pide una limosna... etc.*

El meu amich, després de donarli alguna moneda, s' embrancá en llarga conversa ab la peticionaria. Y entre altras cosas vaig sentir:

—¿Hont treballa el vostre marit?

—A tal puesto.

—¿Guanya molt de jornal?

—Set duros á la senmana. Pero, com tenim tantas necessitats...

—Ho comprench, ho comprench.

—Ja veurá, una mare may acaba els gastos.

—Es una rahó. ¿Y teniu molts fills, bona dona?

—Nou, senyor. Conti vosté: vuyt que se m' han mort de naixensa y un que 'n porto á las entranyas.

—Donchs, digueu que ara com ara no 'n teniu cap.

Cap, senyor. ¿Vol més pena y més desgracia per' una pobra mare, ab tants fills quedar desamparada?

¡Quánts y quénts que no tenen cap fill van explotant el títul de pare de familia!

XAVIER ALEMANY

PRINCIPAL

El gran succés de la senmana han sigut els concerts de l' *Associació musical de Barcelona*, en els quals hi ha brillat en primera línia 'l colós Casals.

Acompanyat al piano pel seu paísá vendrellench, el jove Socías, ab una justesa y un bon gust que l' acreditan ja d' eminent concertista, en Pau Casals ens feu saborejar un programa substancios compost de las tres sonatas: obra 69 de Beethoven; obra 55 de Moor y obra 123 de Saint-Saens. De las dos últimas se 'n donava á Barcelona la primera audició.

El públich ohí ab devoció aquestas tres grans composicions realzadas per l' art insuperable del egregi violoncelista, que avuy no té rival al mon, y las saludá ab un esclat d' entusiasme dels que fan época.

***

En el segon concert, l' orquesta de l' *Associació* notablement dirigida pel mestre Lamote de Grignon interpretá l' *overtura* d' *Egmont* de Beethoven, y 'ns feu coneixer composicions dels nostres paisans Sancho Marraço (*Fulla de album*); Rodríguez de Alcántara (*Mascara da*) y V. M.ª de Gibert (*Marinas*), tres pessas escritas molt en serio, ab notable primor y coneixement de la técnica y no del tot desprovehidas de inspiració.

L' *Associació musical* sè fa digne dels majors encomis per l' atenció que dispensa als compositors de la terra, ab lo qual compleix un de sos fins mes nobles.

En Pau Casals, acompanyat per la mateixa orquesta ens doná á coneixer el concert de Dvorak, qu' es una composició grandiosa, inspiradíssima, magistral en tota l' extensió de la paraula... especialment quan qui l' interpreta es un artista que com Casals reuneix á una ànima sen parella la possessió absoluta del medis mes extraordinariament assombrosos.

Y de maravella en maravella, 'ns recreá ademés ab l' interpretació de l' *Elegie* de G. Fauré, qu' es una creació estupenda, y ab las complicadas y sorprenents *Variacions sinfónicas* de L. Boellmann, que ningú podría dominar ab la briositat, y la seguretat y l' exquisit bon gust de que fa gala el nostre gran artista.

L' *Associació musical de Barcelona* cada día embelleix la seva llarga y gloriosa historia ab un nou mérit. Entre tantas corporacions análogas com han sigut aquí creadas, ella sola ha lograt salvarse, seguint son camí sempre ascendent.

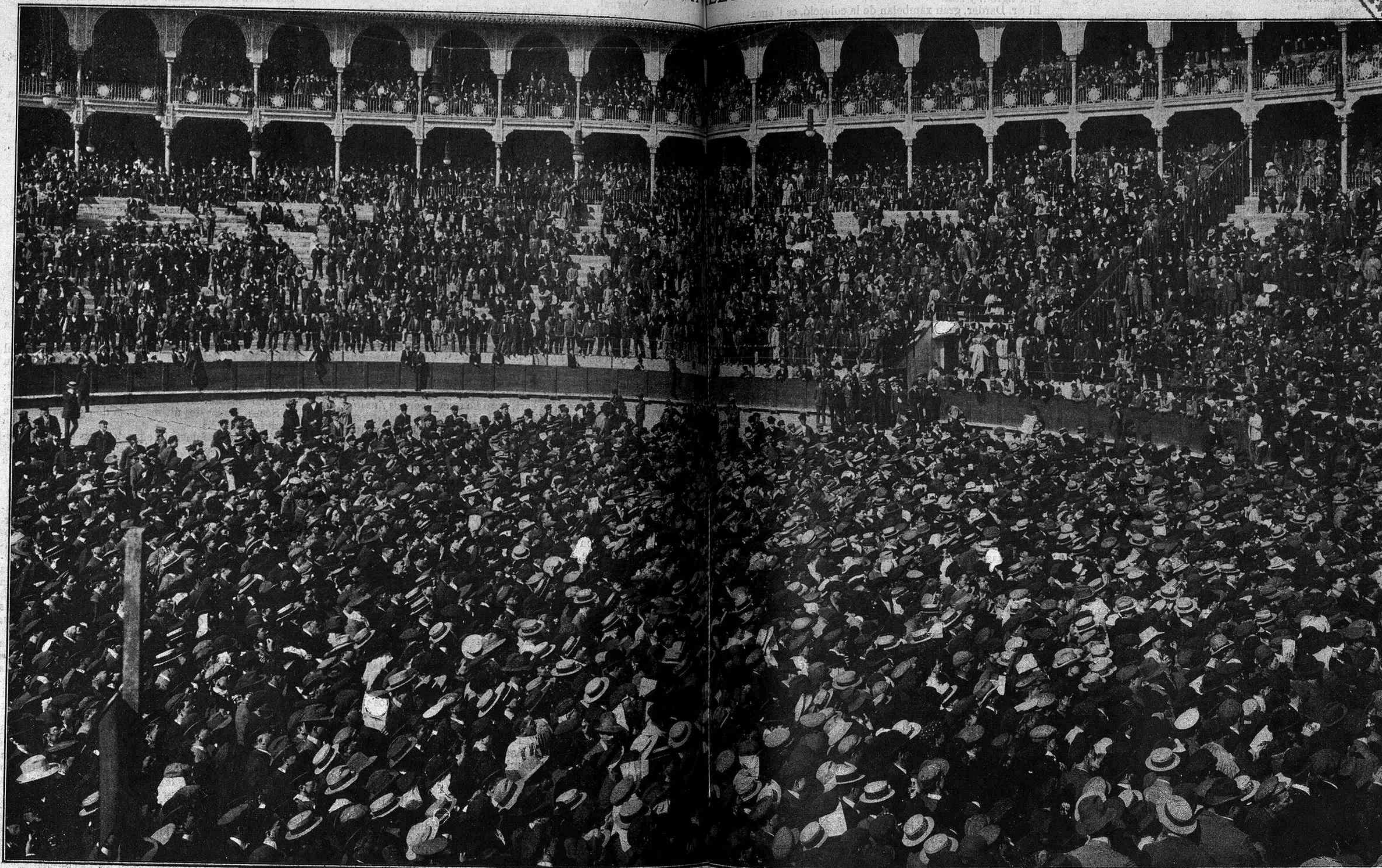
EN ELS DEMÉS TEATROS

Romea ha aprofitat el Congrés de la Llengua Catalana pera exhibir un verdader mostuari de pessas curtas, per tandas d' autors antichs y d' autors moderns. Lo qual se pot fer sempre que l' empresa vulgui, sense necessitat de que hi haja Congressos.

A *Novetats* s' ha estrenat ab éxit satisfactori una obreta titulada *El Camino de Flores*, que sempre fa de mes bon recorre que 'l d' espinas.

A *Catalunya* s' ha posat en escena una traducció castellana de la comedia *La Jenneuse* de Picart, deguda

Aspecte de las Arenas de Barcelona molt avans de comensar el meeting.

ESQUELLOTS

—[Aixó se n vá!—exclamava un ciutadà que havia sigut partidari acèrrim d'en Lerroix, quan encare creya en las virtuts cívicas del gran rrevolucionari.

al Sr. A. P. Maristany. L' obra es interessant havent tingut una interpretació molt ajustada.

Al *Granvia* ha sigut aplaudida la sarsuela *El Padre Justo*, lletra de J. Angeles, música de J. Bellvé.

Y finalment al *Circo Espanyol* s' ha posat en escena un melodrama sentimental titulat: *El Calvario de una madre*, que ab tot y lo patètic de la seva intenció, no farà mullar gayres mocadors.—N. N. N.

Y al dir aixó, volia dir tot aqueix munt d' ambicions, d' errors y de patrnayas apilotat sobre l' esquena de un poble candorós y massa confiat.

Per fi el poble s' ha cansat de portar una càrrega tan irrisoria, y el pilot s' ha desfet, alsant al caure un núvol de pols infecta.

Perque, anem á veure.

¿Hi haurá un sol republicà de bona fé que pugui admetre la companyia dels que anaren á pertorbar un acte com el del diumenje en que's demanava la derogació de la Lley de jurisdiccions y l' amnistia dels que n' han sigut víctimas?

Es impossible. Els que portan la perturbació á actes en els quals el poble exerceix els seus drets democràtics,

no'n son, no'n poden ser de republicans. Al ser expulsats de las Arenas á garrotadas, varen ser expulsats del partit republicá.

Serveixi'ls de digna mortalla el número d' *El Progreso* del dilluns, teixit de mentidas y ridiculesas.

May s'ha faltat ab tan descaro á la veritat.

Afortunadament hi ha trenta mil testimonis—els assistents al *meeting*—que al ferse cárrech de la seva barra incommensurable proclamarán els efectes morbosos d'aquella malaltia mortal que se'n diu el despit, y que ha agafat de plé á plé al periódich del burgés dels Josepets.

Ja pot canviar el més sugestiú epígrafe de una de las sevas seccions. Sigui franch y digui'n: «*La mentira en marcha.*»

Molt bé, Sr. Manzano, molt rebé.

Ey, si es cert que'l ministre de la Governació vaja dir als periodistas de Madrit, que li preguntavan sobre 'ls successos de Barcelona:—Tan poca importancia han debido de tener que el Gobernador ni siquiera me ha dado cuenta de ellos.

Aixís han de ser els governadors *delicats*. ¡Sobre tot no perturbar la digestió dels governants! ¡Massa que venen per ells sols els mals de ventre!

Estava per provehir la plassa de capellá del Cementiri nou. Y alguns regidors republicans teníen el propósit de suprimir aquesta prebenda, conseqüents ab el principi de que'l Ajuntament no ha de subvencionar cap culte.

Pero alguns altres, republicans també y dels que més solen blasonar de radicalisme, adquiriren el compromís de donar la breva, no per funeraria menos sabrosa, á un capellá de un poble de la provincia de Huesca, eficazment recomanat pel gran rrevolucionari y anti-clerical senyor Lerroux.

No eran bastants pera sortirse ab la seva, y's combinaren ab alguns catalanistas de la crosta d'abaix, que passaren bonament per nombrar á un capellá lerrouxista, ab tal de que la plassa no sigués suprimida... y tot aná com una seda. Aprofitant un moment de confusió y l'ausencia momentánia de algun regidor que havia anunciat els seus propósits de combatre'l dictámen, aquest sigué aprobat per sorpresa, en la sessió del dijous de la senmana passada.

Diguin ara vostés mateixos: ¿no es molt, pero molt edificant aquest rasgo de *solidaritat clerical-radical*?

Pero no's precipitin en formular judicis, y sápigán que tots, lo mateix els catalanistas de la crosta d'abaix que 'ls lerrouxistas varen procedir per móvils purament *espirituals*.

Aquells, pera no privar al cementiri dels serveys religiosos. Y 'ls altres perque, segons sembla, el capellá favoregut s'ha compromés á aplicar un gran número de *missas* á la *Casa del Pueblo*.

Hi ha qui suposa que las *missas* aqueixas s'elevan á la suma de cinch mil.

Ara sols falta averiguar si serán de gloria ó si serán de *requiem*.

La colecció zoológica del Parch acaba de aumentarse ab un *tigre real*, arribat fa poch de Marsella.

¡Un tigre... y *real*!

El Sr. Darder, gran xambelan de la colecció, es l'enca- rregat de pagarli diariament, en bonas talladas, la part que li correspongui de la llista civil.

La presencia del tigre en la colecció zoológica farà dir á més de un visitant:

—Vegin si n'es de republicá l'Ajuntament de Barcelona que fins á las *feras reals* las té engabiadas.

Divendres passat el conegut mestre D. Jaume Llobera doná una conferencia sobre música popular catalana á l'*Ateneo Barcelonés*. Feu un rahonat estudi filosófic dels cants arrencats á las comarcas de la nostra terra, y exposá las diferentes harmonisacions de que han sigut objecte per part dels compositors més eminentes de Catalunya, analisant de passada las obras musicals d'aquests, y realisant per sobre de tots la simpática y personalíssima figura del gran Clavé, de quin geni's confessá fervent devot el conferenciant.

Acabada la lectura de la memoria, que fou justament aplaudida pel nombrós públich que omplía el saló d'actes, tingué lloch un concert pel coro *Catalunya Nova*, que cantá ab bona voluntat algunas tonadas populars dirigidas ab notable destresa pel mateix mestre Llobera.

Quan un s'entera de certas noticias, se queda blau.

Una de las que m'han produhit aquest efecte de tinteria psíquica es la següent que he llegit en un periódich:

«Navarrorreverter ha sido propuesto por la Academia Española de la Lengua para ocupar la vacante de Grilo.»

Pero no's creguin, ja comenso á destenyirme al pensar ab certas rahóns lógicas que sens dupte s'haurán tingut en compte al propositarlo.

¿Quín es el lema de l'Academia?

«*Limpia, fija y dá esplendor.*»

Donchs al ministre de las sis erres el farán académich no en el concepte de *fixar* res, ni de *donar esplendor* á cap cosa, sino en el de *limpiar*.

Més neta de lo que ha de deixar ell á l'escurada Espanya...

Confessin qu' en aquest concepte se l'ha guanyat ben bé'l títul de académich!

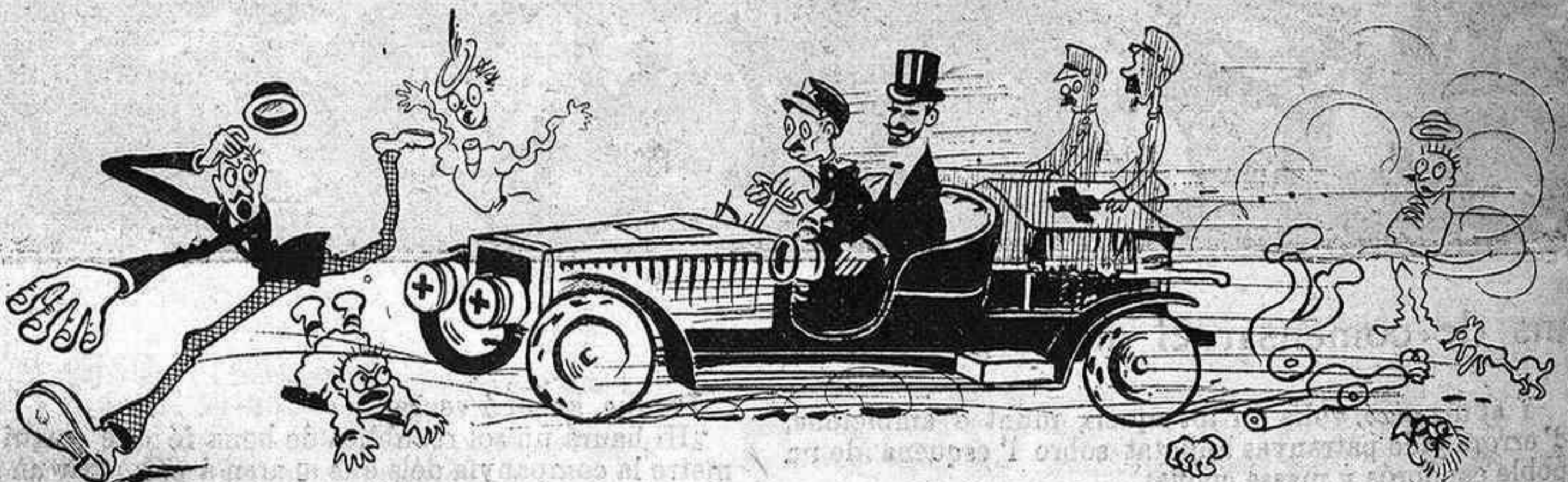
Las festas del *Congrés internacional de la Llengua catalana* tingueren solemne acabament ab la recepció de la Casa gran, en la qual hi hagué refresch.

Y se m'assegura que alguns dels convidats, sense aguant ni continencia, se llansavan com alarbs sobre las safatas.

Caldrá que 'ls que aixís procediren á riscos de deslluhir ab la seva golafreria, un aconteixement tan memorable, s'abstinguin en lo successiu de inscriure's en cap *Congrés de la Llengua*. Millor será que reservin las sevas forsas pera quan se'n organisi algún de las *Dents y'l Paladar*.

El *Poble catalá* á propósit de la derrota que va sufrir diumenje'l matonisme, diu lo següent:

BARCELONA PROGRESSA

Inauguració del nou servey d'automóvils, destinats al auxili dels petits accidents que ocorreixen á la via pública.

AL CEMENTIRI NOU JA HI HA CAPELLÀ

—¿Aixís l' entran, d' amagatotis?
—No hem trobat altra manera de ferlo passar.

«El gegant que cridava furiós darrera la montanya; el gegant que feya tanta por porque no se 'l podia veure, ha resultat un nano rabiós pero impotent.»

¡Tant impotent y sobre tot tan nanol... ¡Com qu' es la rabia lo que no l' ha deixat créixer!...

L' estàtua de 'n Rafel Casanova torna á estar ja totalment cuberta de coronas.

El foch de un despit criminal va incendiar las vellas, y en el foch de un entusiasme sagrat han sigut forjadas las novias.

Las brutals profanacions, si per alguna cosa serveixen, es sols per enrobustir la fermesa de un poble, quan aquest poble té ideals, com els té 'l poble catalá.

Un anti-solidari al sortir de las Arenas, masegat de cap á peus, exclamava ab veu adolorida:

—¡Y aixó que aquest any deyan que no hi hauria cullita de bolets!...

Obituari.

D. Joseph Torres Ferrán, mestre d' obras, era ben conegut á Barcelona per la seva activitat y 'ls seus coneixements professionals, tant com pel seu carácter franch, bondados y benéfich. Ell fou qui en l' época de la Exposició Universal feu surgir de terra, deixant complertament construït y habilitat en poch més de una mesada aquell gran edifici del *Hôtel Internacional*, que sigué l' admiració de propis y extranys. Una empresa de *yankee* realisada per un catalá, ab tanta ó major empenta que 'ls fills del Nort-América.

D. Pelegrí Giralt Maciá, degá del Cos médech municipal havia prestat á Barcelona molt excelents serveys, y al anarse'n del mon deixa fama de professor expert, home integérrim y bon company de tots els membres del Cos qu' estavan á las sevas ordres.

D. Tomás Moragas era un pintor delicat y primorós que havia brillat molt especialment en l' época en qu' estava en gran predicament l' escola fortunyaniana.

Y fins als últims días de la seya vida manejá 'l pinzell ab tot l' ardor y ab la mateixa fé qu' en els seus anys de jove. No pocas vegadas havíam honrat el nostre *Almanach* ab reproduccions de algunas de sas obras, qu' encare avuy, á despit de las mudansas del gust, eran molt solicitadas, porque lo qu' está bé sempre es estimat, siguin las que 's vulguin las escolas que preponderin.

Dona tristesa cada any á la Tardor veure com la Dallayre sacseja l' arbre de la vida fent caure las fruytas més maduras.

A las familias dels tres esmentats difunts nostre sincer condol!

Els filólechs sostenen que 'l nom de *automóvil* que 's dona als carruatjes de las bravadas de benzina, atropelladors de transeunts es un disbarat.

¿Saben com se n' ha de dir pera parlar propiament?

Tinguin previnguda una pastilla pera suavisar la boca y diguin: «*Poly-politautocinetharmomaxe.*»

Aquest es el nom. Després que l' hagin pronunciat prenguin la pastilla.

La major part del músichs del Liceo havían accedit á no demanar enguany augment de preu pera facilitar la gestió de la nova empresa. Aixís ho havían promés al governador de la provincia. Pero els músichs individualment proposan y 'ls Sindicats musicals colectivament resolen. Y sembla que ja no hi ha res de lo dit.

Será molt sensible que per aquesta causa no pogués tirarse endavant la nova temporada, en perjudici de un gran número d' elements qu' encare que no son músichs també han de bufar y rascar molt pera guanyarse la vida en aquella casa.

¿Y si l' empresa prescindint del Sindicat fa venir músichs estrangers? ¿Y si aquests, com succeeix casi sempre, se quedan després aquí?

No convé posar massa tivas las cordas dels instruments, que devegadas se trencan.

Un arcalde, 'l de Alcoy, va respondre ab un rebufó á l' atenta invitació que li fou dirigida pera que s' adherís al Congrés internacional de la Llengua catalana.

En el ofici de contestació d'íu lo següent:

«La Patria está por encima de la región, y todo lo que envuelva resta de prestigios á la lengua española, aun para prestarlos á algunos de los dialectos de sus regiones, no lo estimo patriótico.»

L' arcalde de Alcoy se d'íu Reig. Un cognom ben catalá, y que, per consegüent, resta prestigis á la llengua espanyola. Vels'hi aquí un arcalde condemnat á estar enfadat ab ell mateix.

El tal arcalde deu estar ben tocat del *reig!*

Unamuno vingué á Barcelona com á conferenciant y se 'n torna consagrat excels poeta. Las composicions que llegí dilluns á la nit al *Ateneo barcelonés* son la revelació de un geni trascendent. Espanya ha trobat en una especie de hibridació basch-castellana un poeta d'alta concepció, intensíssim, fort, encare que trist y negutós. Unamuno com á creador de bellesa farà parlar d' ell.

Es un gran honor pera Barcelona que haja vingut á

buscar la consagració del nostre primer centre intel·lectual. Las poesías de Unamuno ens inspiran una extraordinaria admiració; però ab sas negruras teològiques y metafísicas no logran debilitar la llum espléndida de vida y esperansa y si 's vol fins d'optimisme que alenta á l'ánima catalana.

Días enrera un periódich local treya 'ls comptes á las empresas de gas expendidoras al mateix temps de carbó de cok, aliment de las tituladas cuynas económicas que més aviat mereixen el nom de cuynas malgastadoras.

El carbó de pedra se ven á Barcelona de 36'50 á 37'50 pessetas tonelada. Las companyías productoras de gas ne treuhen d'ell el fluhi que serveixen al públich á molt bon preu, el quitrá y molts més productes que 'ls hi proporcionan magníficas entradas, realisat lo qual endossan el cok resultant á 57'50 pessetas la tonelada.

Aquest negoci equival á comprar una perdú per 2'50 pessetas, guisarla, cruspírsela y després vendre 'ls ossos, y las potas per 3 pessetas y mitja.

***

Aquesta manera d'explotar al públich únicament se pot realisar impunement en las ciutats mal gobernadas, en las quals se consenten determinats monopolis.

Las dos empresas de gas, cada una pel seu costat, tira de la corda sense compassió, y no hi ha un sol barceloní que no tregui un pam de llengua.

A Méjich s'ha celebrat un concurs d'orfeons, havent sigut molt disputat el premi entre 'l *Orfeón español* y 'l *Orfeo catalá*.

En contra del últim hi havia las manifestas prevençions del públich, y ab tot pescá 'l primer premi cantant de una manera admirable *Els Pescadors*.

¿Y no saben qui es l'organizador y 'l director del Or-

feo catalá de Méjich? El jove D. Guillém Ferrer y Clavé, nét del immortal músich poeta.

¡Si tindrà bona sava una planta catalana, que tan pomposament rebrota en la llunyana República de Méjich!

Alguns amos d'establiments de queviures y droguers han comensat una campanya encaminada á la supressió dels cupóns primas y objectes de regalo, ab els que procuran atreure als compradors, y principalment al ram de Menegildas.

Tenen rahó sobrada y calculan molt acertadament els que diuhen:—Tot aixó que 'us donan de *guagua*, tot aixó que 'us fan adquirir sense que tingueu necessitat de comprarho, no s'ho treuhen ells de las ganancias, sino que ho deduheixen del pés ó de la qualitat dels articles que 'us endossan.

Per lo tant, el remey contra aquesta socalinya está en las mans del públich, y cessará quan el consumidor se fassi la següent reflexió que no té volta de full:

—No compro en cap botiga ahont m'ofereixin *primas*, porque no vull de cap manera que 'm prenguin per *primo*.

Nou sistema curatíu, pera las enfermetats dels ulls. *¡Nada de operaciones ni remedios internos!*

Un periódich inglés acaba de ferho públich.

Fa vint anys, una pobra dona, á conseqüencia d'una cayguda, quedá completament cega.

Però vels'hi aquí que l'altre dia, baixant la escala de casa seva, cau esglahóns avall, y al aixecarse—¡oh portento maravellós!—havía recobrat la vista.

Desd'ara, ja ho saben.

Per las dolencias dels ulls, res de gastos ni visitas inútils: una dotzena d'esglahóns ben *cayguts*, un tanto una mica regular, y *volaverunt*, malaltía.

Es probat.

EN OBSEQUI DELS CONGRESSISTAS DE LA LLENGUA

LA FESTA DEL TIBIDABO

Colocació de la lápida commemorativa contenint dos versos de la famosa Oda *A Barcelona*, de Mossen Cinto Verdaguer.

¡Anda, salero! Cada día se 'n senten de novas.
Disposantse un centro de Sant Gervasi, que á la quienta s' ha reconstituhit, á festejar d' una manera digna el seu *avatar*, anuncia solemnement que dintre de poch celebrarà varis actes...—pera que no se 'm digui que falsifico el text, copio al peu de la lletra—varis actes de «propaganda revolucionaria, alto humanitarismo y respetuosa consideración é indentificación completa con su sereno...»

¿Saben aquest *sereno* quí es?.. ¿A que no ho endavinan?.. Pues, tes don Alejandro!

¡Serenol!..

Veyám si, de mica en mica: encare li dirán *burot*.

Seguint las petjadas dels seus antecessors, el governador senyor Manzano ha prohibit el *funcionament* de camareras en cafés y botillerías.

La idea no 'm desagrada; pero jo, si 'm trobés en el seu lloch, completaría la obra prohibint també el *funcionament* d' homes en tendas de betas y fils, botigas de robas y establiments parecuts.

Las cosas, ferlas bé ó no ferlas.

Ens participava l' altre día un periódich que 'l senyor Foronda, gerent de la Companyía del ex-Inglés, havia tornat del extranger portant una pila de milloras y novedats, aplicables al servey de tranvías.

Celebraría moltíssim qu' entre aquestas novedats hagués portat també unas quantas esponjas pera netejar els vidres de certs cotxes, que creguin que 'ls pobres ho necessitan.

¡Aixó, aixó sí que en veritat sería una *novedat*!

Amenitats del auto.

¿Saben á Inglaterra, país clássich de la llibertat, cuánt s' ha cobrat en un sol semestre per multas imposadas als automòvils que marxan á una velocitat no permesa pels reglaments?

Tres milions de franchs.

Es la diferencia que hi há entre tenir bonas lleys y tenirlas dolentas.

A Inglaterra, ab las de la severitat, s' omplan las caixas del Tresor.

A Espanya, ab las de la impunitat, s' omplan els cementiris.

Xascarrillo de postres:

Se troban dos vagabundos.

—Ola noy—díu un d' ells—¿Qué 't fas? Tens un aspecte molt descalbrat.

—Y está clar que li tinch—respón l' altre.—Dos días fá que m' han tret de la cangri y no sé que fer al mitj del carrer... Perque tú ja ho sabs: jo he sigut sempre un home molt casulá.

NOTAS DE CASA

Hem rebut:

De la coneguda Casa *Salat*, un elegant cartell anunciador dels seus acreditats olis verges d' oliva.

Del *Ateneo Bañolense*, una invitació per' assistir á las festas celebradas á Banyolas durant els días 24, 25 y 26 del corrent.

De la casa importadora de cafés *Guinea Española*, una bonica colecció de targetas postals ab vistas de Fernando Póo; destinada als parroquians dels tres establiments que la referida casa posseheix á Barcelona.

Gracias á tots.

DE TELÓ ENFORA

Un diumenge allá al mitjdía, veyent que no feya sol per disfrutá aquella tarde vaig aná al Circo Espanyol á veurer la companyía que fá alguns d' aquells *dramóns* á l' antiga, ab catorze actes ab el seu prólech y tot.

Per poder tenir bon puesto seure bé y veureho millor, vaig anarhi mitj' hora antes

d' anunciada la funció, y comprant á la taquilla una entrada per mi sol molt *rebé* vaig assentarme al cap-de-munt d' uns taulóns ahont ja hi havia á dotzenas de parells d' espectadors.

Al darrera meu seguían en compacta professó homes, donas ab criaturas, soldats ab xarrasco y noys, que apretant fort m' estrenyían deixantme igual que un nyinyol.

Las cadiras de platea estaban buydas del tot, quan als sitials del públich no hi cabía pas ni un gos.

La conversa ó xerramenta que sentía al meu entorn primer era imperceptible pujant després més de tó.

Luego ab dugas paneretas compareixen dos xicots cridant:—Cinch céntims un vano per fers' passar la calor...

Campana... Esquilla... Tomasa...

—¡Que se callen!—¡Calleu vos!...

Un paquet de carametlos cinch céntims. ¿Quí vol bombóns?

—¡Uy! Aquest surge ab la espuela, m' ha reventat l' ull de poll...

—No apreuteu tant, que m' ofego.

—Si la que pitjeu sou vos.

—¡Apa, calleu! Que ara 'ls músichs van á tocar...

Y més fort,

—¡Otro toro! ¡Otro toro! braman, picant ab bastons.

Aixís que ha acabat la música de fer sentir sos acorts, se sent un timbre y se 'n puja pausadament el teló.—

Un del públich díu á un altre:

—Jo he deixat un paper groch

á aquest puesto, per sentarme avans que vinguessiu vos.

—Donchs si era groch, búsquil negre.

—Vaig á cridá á un inspector.

—Mal cridi al nunci del Papa,

lo qu' es d' aquí jo no 'm moch.

—¡Desvergonyit! ¡Poca solta!

—Torniho á dir.—¿Per qué no?

Entre mitj d' aquest barullo

hi va un acomodador

per veure si ell sol podía calmá als esvalotadors.

Pero ¡cá! si á un' altra banda

un marrech esclata en plor,

y—¡Deuli la grossa!—exclaman,

—¡Que xarrupi un biberón!

Y no s' acaba la gresca

gens, en tota la funció:

quan no interrompen las orgas

que hi ha per aquells entorns,

ho destorban las campanas

d' una iglesia d' allí prop;

y velshi aquí que del drama

no se 'n pot sentir ni un mot,

perque allí 's torna comedia...

vista d' enfora teló.

FÉLIX CANA

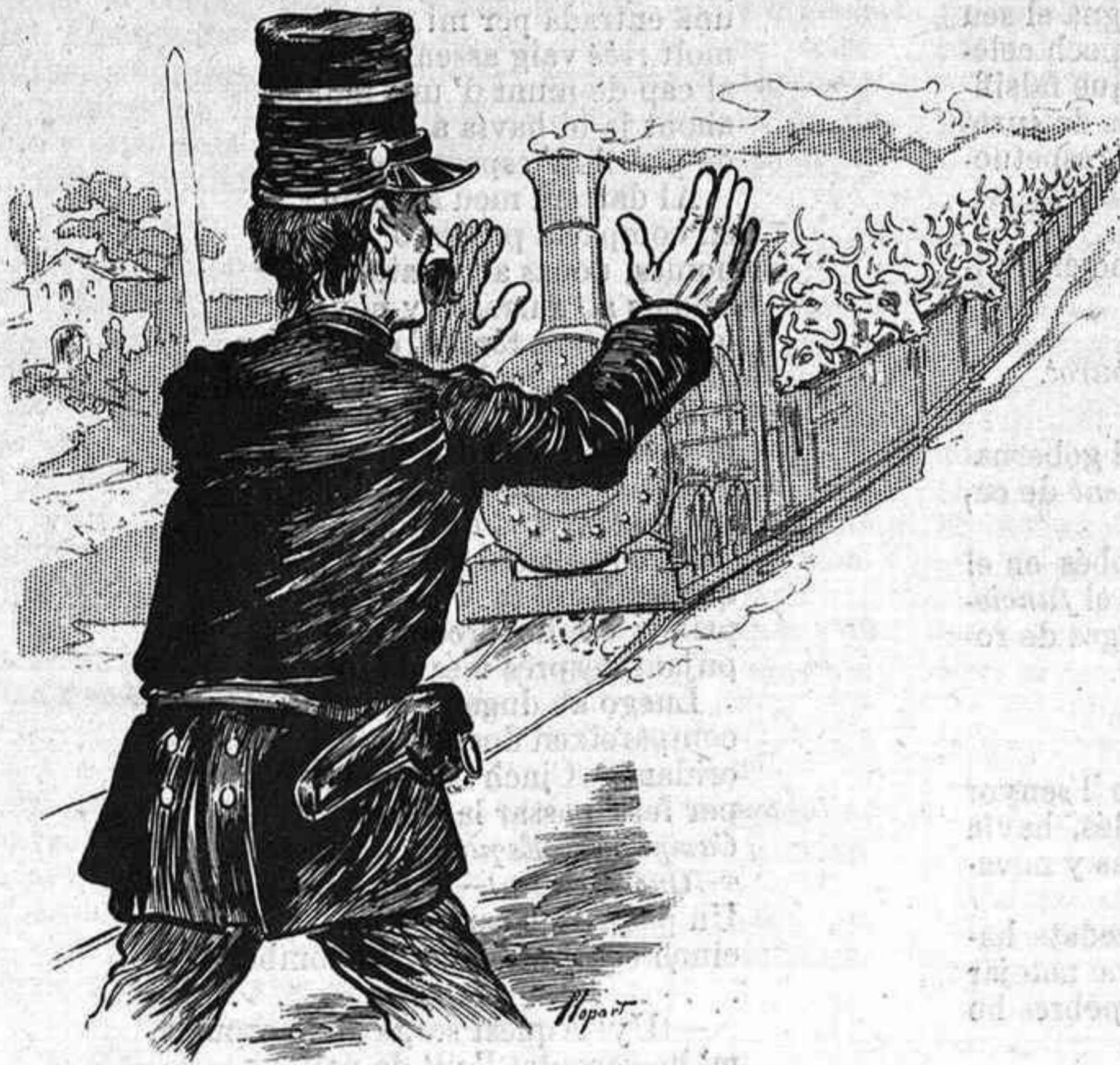
QUÉNTOS

Entre enamorats:

—Creume, Lluís,—diu la noya—demana ara mateix la meva má al papá. Es el moment més propici: difícilment ne trobarás un altre.

EL TREN DE LA MORT

—¡Alto el bróquill... Y digueu
al amo d' aquestas vacas
que sense la glossopeda
ja hi ha prou difunts á casa.

Á LA PESCATERÍA

—¿Tan cars van? ¿Cóm es aixó?
—La moda, senyora, la moda. Desde que s' ha fet el de la Llen-
gua, tothom demana *congres*.

—Pero si 'm sembla que está molt murriós... Ob-
serva quína cara fá de prunas agras.

—Per aixó mateix. L' enfado li vé de haver tingut
que pagar el compte de la modista. De manera que
si li demanas la meva má't dirá que sí, calculant
que 'l compte de l' any que vé ja 'l pagarás tú.

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Consonant es la primera;
la primera, ab la segona,
veurás que una mida dona;
verb castellá *invers-tercera*;
novela hi ha, en *dos-doblada*
y veurás en el *Total*,
nom de un xamós animal
que casi á tothom agrada.

CARLES DE LAVIOLA

II

Hu-dos; si 's casa ab la Quima
passará tan gran *Total*...
que val més, ho dich formal
que 's *dos tres* de cap al *prima*.

EUDALT SALA

ANAGRAMA

Al carrer del Hospital
vareig trobá á en *Total*,
y en va dir: Escolta un mot
¿sabs ahont viu nostre amich *Tot*?

SISKET D. PAILA

TARJETA

R. SANS CARDÉS

AGLÁ, N.º SET

Formar ab aquestas lletras deguda-
ment combinadas el títul d' una aplau-
dida sarsuela.

A. CARARACH

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
3 6 5 5 6 4.—Carrer de Barcelona.
3 6 1 4 6.—En la mar.
3 6 3 6.—Lleminadura.
1 4 7.—Número.
3 6.—Negació.
6.—Preposició.

E. REIG (a) PINATELL

GEROGLÍFICH

 $\frac{1}{2} I$

I
IT

0 0 0

CALET, NEFF. RUS XHAPHÓ

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Novedad

**EL LIBRO
DE MI AMIGO**

POR
ANATOLE FRANCE
Versión castellana
DE
LUIS RUIZ CONTRERAS

Un tomo en 8.º, Ptas. 8'50

TOMO 101—Acaba de publicarse

**Colección Diamante
LA BALADA
DE LOS
SUEÑOS**

POR
JOSÉ LEÓN PAGANO

Ptas. 0'50

C. WAGNER

**LA
VIDA SENCILLA**

Versión castellana

DE
H. Giner de los Ríos

Un tomo en 8.º . . . . Ptas. 2'50

Edicions populars de *Santiago
Rusiñol*, á UNA PESSETA.

EL PATI BLAU

Próximamente aparecerá el
ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE
Ó SEA
PEQUEÑA ENCICLOPEDIA POPULAR DE LA VIDA PRÁCTICA
para el año 1907

Pueden nuestros clientes formular el pedido

**HIPNOTISMO
MAGNETISMO
SUGESTIÓN**
El poder del pensamiento y de la voluntad,
su dominio y cultura

Un tomo en 8.º, Ptas. 5

DON JUAN TENORIO

Drama de JOSÉ ZORRILLA — Ptas. 2

EL NUEVO TENORIO

Drama de los Sres. BARTRINA y ARÚS — Ptas. 2

El próxim número de
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA
Anirá dedicat á la diada de morts

La Esquella de la Torratxa

ALMANACH

PERA L' ANY 1907

ESTÁ IMPRIMINTSE

Poden nostres corresponsals fer la demanda desde are

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuó ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

L' ENTERRO

¡De setze, de setze, de setze el ví,
el pobre Carnestoltas s' acaba de morí!